

Snoei-instructie Overbetuwe 18 01 2025

Oude perenbomen

- De rij peren zijn van het Ras Marguerite Marillat en Giesser Wilderman.
- De bomen worden gesnoeid door vrijwilligers van Stichting Overbetuwe Groen Natuurlijk (SOGN).
- Wat opvalt bij verschillende bomen is dat er niet zoveel (grote) gesteltakken zijn, en de kroon aan de buitenkant op sommige plekken erg open is.
- Aan de gesteltakken zitten wel relatief grote bossen vruchthout.
- Verder zit er ook her en der op de etages en zeker ook bovenop de kroon veel waterlot (beter gezegd reactiehout).

Ladderzetten maken de basis van het hoogstam snoeien!

- Een fruitboom heeft het meeste fruit aan de buitenkant van de kroon. Daar moet je dus snoeien en plukken. Dat betekent dat je dus het snoeien begint met het zoeken en vrijmaken van ladder zetten in de buitenkant van de kroon.
- Je kijkt dan niet naar dikke stevige takken in de kroon, maar naar plekken in de bovenste etages waarin je de ladder klem kunt zetten. Zo nodig snoei je een gesteltak weg van een lagere etage die in de weg zit: ladderzetten zijn essentieel voor het veilig en makkelijk snoeien.
- De ladder staat dus tussen de takken en zoveel mogelijk gericht naar het midden van de boom. Mocht er toch een tak van de ladderzet breken, dan val je maar een klein stukje de boom in.

Wat te doen met het reactiehout?

- Bovenop de kroon en op veel takken staat veel reactiehout. Veel mensen noemen dat waterlot, maar dat is een naam voor reactiehout midden in de boom (daar is te weinig licht en dan krijg je waterige scheuten!)
- De neiging bij veel mensen is om alles weg te knippen. Daarmee hou je jezelf echter aan het werk, want volgend seizoen staat er weer net zoveel! Het moet dus met beleid aangepakt worden.
- Als je een bosje reactiehout hebt, dan moet je daarvan de helft weghalen en dat zijn dan de steilste en dikste scheuten. Als je die laat zitten dan groeit het in bovenliggende etages of ze vormen een nieuwe etage bovenin. Dat is echter niet handig, je wilt de bomen niet hoger hebben. Wat je laat zitten zijn de helft van de scheuten die kleiner zijn en vaker ook niet zo steil staan.
- Heb je verspreid staande scheuten dan haal je de sterkste/steilste weg, en daarbij laat je een stompje staan van een duim dik. Kleinere en/of schuin staande scheuten die niet andere takken in de weg zitten, laat je zitten.
- Die scheuten gaan in het 2^e jaar nog een stukje doorgroeien, maar op het oude hout komen veel bloemknoppen. En dan komen daar in het 3^e jaar peren aan. En hoe meer fruit je hebt, hoe minder nieuwe scheuten, want de boom zal prioriteit geven aan het maken van vruchten dus daar de meeste energie in stoppen.

- Sommige bomen zijn vorig jaar niet gesnoeid en het 2-jarige reactiehout zit vol met bloemknoppen. Dat betekent dat ze dit jaar vrucht gaan dragen. Daar gaat veel energie in zitten, dus mogen we ook meer dan de helft weg snoeien want er zal dan minder reactiehout komen door de vruchtdracht.

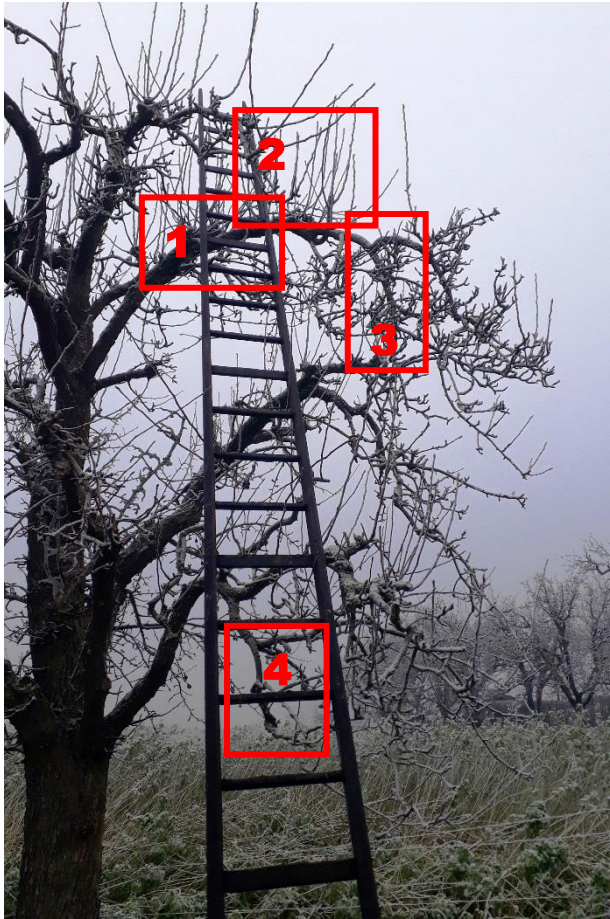
Wat moeten we verder in de kroon doen?

- Hout binnenin de boom (aan de stam bijv.) of wat binnen in de kroon zit en dus geen of te weinig licht krijgt, verwijderen. Daar komt geen fruit aan of slechter fruit.
- Als je de fruitboom binnenin leeg maakt dan wordt het snoeien hoger in de boom ook makkelijker omdat het vallende snoeihout niet in de boom blijft hangen!
- Als je vervolgens vanaf de ladder gaat snoeien begin je altijd onderaan. Je probeert de onderste etages te behouden (of zelfs te versterken) want dat plukt makkelijk! Dat betekent dat je ervoor zorgt dat hogere etages niet die daaronder overschaduwen. Dan ga je dus in die hogere etage snoeien om de daaronder liggende meer licht te geven!
- Er zijn relatief veel dichte bossen met vruchthout, soms in combinatie met een aantal gesteltakken dicht bij elkaar. Met het uitdunnen van die bossen vruchthout probeer je meer ruimte maken tussen etages.
- Dan begin je dus onderin met uitdunnen en werkt naar boven. Er hoeft meestal niet meer dan halve meter tussen etages met vruchthout te zitten.

Uitdunnen kan op een aantal manieren:

- Door weghalen van gesteltakken. Als gesteltakken dicht onder elkaar zitten met het vruchthout, dan haal je de onderste gesteltak weg = de oudste en minst vitale!
- Bij een dichte bos vruchthout kun je vaak de onderste vruchttakken weghalen: Dat zijn de oude en minder vitale. Een vruchtboom gaat bijna altijd nieuw vruchthout maken boven over het oude!
- Als je een goede etage hebt met vitaal vruchthout, maar het zit te vol, dan kun je een deel van de vruchttakken wegsnoeien. Probeer niet in te kleine takjes te knippen, het liefst in takken van minimaal 1 vinger dik.
- Als gesteltakken dicht bij elkaar zitten, meer binnenin de kroon is dat geen probleem op zich, maar meer naar buiten zitten ze vaak met het vruchthout dicht bij elkaar. In dit geval is het probleem van te dicht vruchthout op elkaar het best op te lossen door gesteltak 1 er helemaal uit te zagen. Dan heb je ook het minste werk!

toelichting bij de foto's:

1. Ladderzet bij de bovenste etage (de etage links ervan lijkt erboven te hangen, maar de foto vertekent: hij steekt links naar voren in de kroon). De ladder staat ongeveer midden naar de boom gericht en zit klem tussen (gestel)takken.
2. Reactiehout uitdunnen: Steil en sterke scheuten verwijderen: je wilt geen nieuwe etage. Scheuten die schuin staan laten zitten en naar buiten groeien, kunnen nieuwe vruchttakken worden.
3. Gesteltakken uitdunnen: de onderste gesteltak, waarvan het vruchthout in de schaduw hangt wordt weggezaagd. 1x zagen en het wordt direct een heel stuk luchtiger. **Maar oppassen** dat je door het wegzagen van gesteltakken, je niet te grote gaten in de kroon krijgt! De kroon wil je zo gevuld mogelijk hebben, met ca. 0,5m afstand tussen etages met vruchthout.
4. Onderhangende gesteltak met vruchthout dat in de schaduw hangt wordt verwijderd.